

P7_TA(2012)0247

Γουινέα-Μπισσάου

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 σχετικά με το στρατιωτικό πραξικόπημα στη Γουινέα-Μπισσάου (2012/2660(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη ότι ο πρώτος γύρος των προεδρικών εκλογών στη Γουινέα-Μπισσάου πραγματοποιήθηκε στις 18 Μαρτίου 2012 και ότι ο δεύτερος γύρος είχε προγραμματιστεί για τις 29 Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη τις ανακοινώσεις που εξέδωσε το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών στις 31 Μαρτίου, στις 13 και 21 Απριλίου και στις 8 Μαΐου 2012, καθώς και το ψήφισμά του 2048 της 18ης Μαΐου 2012,
- έχοντας υπόψη τις δηλώσεις στις οποίες προέβη ο Πρόεδρος της Επιτροπής της Οικονομικής Κοινότητας των κρατών της Δυτικής Αφρικής (ECOWAS) στις 6, 12 και 19 Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη τις δηλώσεις της Αντιπροέδρου/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας (ΑΠ/ΥΕ) της 12ης και 14ης Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη τις δηλώσεις του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στις 13 και στις 16 Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της 13ης Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση της Προεδρίας της Κοινότητας Πορτογαλόφωνων Χωρών (CPLP) στις 13 Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα της όγδοης και ένατης έκτακτης συνεδρίασης του Συμβουλίου Υπουργών της CPLP, της 14ης Απριλίου και 5ης Μαΐου 2012,
- έχοντας υπόψη τη δήλωση του Γενικού Γραμματέα του Διεθνούς Οργανισμού Γαλλοφωνίας (OIF) της 16ης Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη τις αποφάσεις που έλαβε το Συμβούλιο Ειρήνης και Ασφαλείας της Αφρικανικής Ένωσης στις 17 και 24 Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη την απόφαση του μόνιμου συμβουλίου της OIF της 18ης Απριλίου 2012,
- έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση του Ομίλου της Αφρικανικής Τράπεζας Ανάπτυξης και της Παγκόσμιας Τράπεζας της 19ης Απριλίου 2012,

- έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 23ης Απριλίου και της 3ης Μαΐου 2012,
  - έχοντας υπόψη τα τελικά ανακοινωθέντα της έκτακτης συνόδου κορυφής αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της ECOWAS, της 26ης Απριλίου και της 3ης Μαΐου 2012,
  - έχοντας υπόψη τις διπλωματικές, οικονομικές και χρηματοπιστωτικές κυρώσεις που επέβαλε στην Γουινέα-Μπισσάου η ECOWAS στις 29 Απριλίου και στις 31 Μαΐου 2012,
  - έχοντας υπόψη την ειδική έκθεση του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ της 30ής Απριλίου 2012,
  - έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 377/2012 του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 2012, σχετικά με τη λήψη περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που απειλούν την ειρήνη, την ασφάλεια ή τη σταθερότητα της Δημοκρατίας της Γουινέας-Μπισσάου και τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 458/2012 του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2012, για την εφαρμογή του άρθρου 11 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 377/2012,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση της Προεδρίας εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 18 Μαΐου 2012,
  - έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 12ης Μαρτίου 2009 σχετικά με τη Γουινέα-Μπισσάου¹, της 10ης Μαρτίου 2010 σχετικά με την εφαρμογή της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ασφάλεια και την κοινή πολιτική ασφάλειας και άμυνας² και της 11ης Μαΐου 2011 σχετικά με την ετήσια έκθεση του Συμβουλίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις κύριες πτυχές και τις βασικές επιλογές της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας το 2009³,
  - έχοντας υπόψη τη συμφωνία του Κοτονού, και ειδικότερα τα άρθρα 1, 8, 9, 10, 11, 20 και 33,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 110, παράγραφοι 2 και 4, του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 12 Απριλίου 2012, μέλη των ενόπλων δυνάμεων κατέλαβαν με τη βία την εξουσία στη Γουινέα-Μπισσάου και συνέλαβαν τον προσωρινό Πρόεδρο Raimundo Pereira και τον Πρωθυπουργό Carlos Gomes Júnior·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η παράνομη αυτή ενέργεια έλαβε χώρα μία ημέρα πριν από την έναρξη της προεκλογικής εκστρατείας για τον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών στη Γουινέα-Μπισσάου·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφάνεια της εκλογικής διαδικασίας στη Γουινέα-Μπισσάου, όπου ο Πρωθυπουργός Gomes Júnior είχε λάβει ποσοστό 48,7% των ψήφων στον πρώτο γύρο, έχει αναγνωριστεί τόσο στο εσωτερικό όσο και διεθνώς·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το στρατιωτικό πραξικόπημα καταδικάστηκε ευρέως από τη διεθνή κοινότητα·

¹ ΕΕ C 87 Ε της 1.4.2010, σ. 178.

² ΕΕ C 349 Ε της 22.12.2010, σ. 63.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2011)0227.

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι, υπό την αιγίδα της ECOWAS, η στρατιωτική ηγεσία και ορισμένα κόμματα της αντιπολίτευσης έχουν συμφωνήσει για τη σύσταση μεταβατικού εθνικού συμβουλίου και μεταβατικής κυβέρνησης χωρίς την ελεύθερη συναίνεση των νόμιμων πολιτικών θεσμών της χώρας·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δεκαετίες πολιτικής αστάθειας στη Γουινέα-Μπισσάου οδήγησαν τη χώρα σε βαθιά πολιτική, κυβερνητική και ανθρωπιστική κρίση·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στρατιωτική ηγεσία της Γουινέας-Μπισσάου έχει πραγματοποιήσει επανειλημμένες και ασύγγνωστες παρεμβάσεις στην πολιτική ζωή της χώρας με εξαιρετικά αρνητικές επιπτώσεις τόσο στις διαδικασίες θεσμοθέτησης της δημοκρατίας και εδραίωσης του κράτους δικαίου όσο και στην ασφάλεια του πληθυσμού και την ανάπτυξη της οικονομίας·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αστάθεια που επικρατεί στη Γουινέα-Μπισσάου αποτρέπει την αποτελεσματική καταπολέμηση του λαθρεμπορίου ναρκωτικών και υπονομεύει επίσης την εδραίωση της ειρήνης στη χώρα και τη σταθερότητα στην περιοχή της Δυτικής Αφρικής·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι συνολικές πιστώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που προβλέπονται για τη Γουινέα-Μπισσάου στο πλαίσιο του δέκατου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (2008-2013) ανέρχονται σε 102,8 εκατ. ευρώ·
- I. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομία της Γουινέας-Μπισσάου είναι μια από τις φτωχότερες και η πλέον εξαρτημένη στην περιοχή της Δυτικής Αφρικής και ότι η διεθνής βοήθεια καλύπτει το 80% του προϋπολογισμού της χώρας·
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η σημερινή πολιτική κατάσταση εκτρέπει την προσοχή από τις ανάγκες του πληθυσμού και από την επιδείνωση της ανθρωπιστικής κρίσης στη χώρα·
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Γουινέα-Μπισσάου για τη μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας (SSR) που ξεκίνησε τον Ιούνιο του 2008 και διεξήχθη στο πλαίσιο της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, στις 30 Σεπτεμβρίου 2010 έκρινε ότι ολοκλήρωσε την εντολή της και εγκατέλειψε τη χώρα·
1. καταδικάζει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο την αντισυνταγματική κατάληψη της εξουσίας από τις ένοπλες δυνάμεις της Γουινέας-Μπισσάου στις 12 Απριλίου 2012·
  2. σημειώνει την απελευθέρωση του προσωρινού προέδρου και του πρωθυπουργού στις 27 Απριλίου 2012 και το γεγονός ότι εξαναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τη χώρα και ζητεί να επιτραπεί σε αμοιτέρους η ελεύθερη και πλήρης άσκηση των ατομικών και πολιτικών δικαιωμάτων τους·
  3. ζητεί να γίνει απολύτως σεβαστή η σωματική ακεραιότητα όλων των δημόσιων αξιωματούχων και των υπολοίπων πολιτών που κρατούνται από τους στασιαστές στρατιωτικούς· ζητεί την άνευ όρων αποφυλάκισή τους και τον τερματισμό της βίας, της λεηλασίας και του εκφοβισμού·
  4. καταδικάζει το βίαιη καταστολή των ειρηνικών διαδηλώσεων με αίτημα την αποκατάσταση του κράτους δικαίου, ιδίως της διαδήλωσης που πραγματοποιήθηκε στις 25 Μαΐου 2012 στο Μπισσάου·

5. παροτρύνει όλους τους εμπλεκομένους να παύσουν άμεσα τις βίαιες και παράνομες δραστηριότητές τους και υπενθυμίζει τη δέσμευση του στρατού να υπακούει στο σύνταγμα της Γουινέας-Μπισσάου·
6. καλεί τη διεθνή κοινότητα να ασκήσει κάθε αναγκαία επιρροή και να παράσχει κάθε απαραίτητη βοήθεια προκειμένου να διασφαλιστεί ότι θα διερευνηθούν σε βάθος αυτές οι παράνομες ενέργειες και θα προσαχθούν οι υπαίτιοι στη δικαιοσύνη·
7. απορρίπτει την σύσταση των οντοτήτων που αυτοαποκαλούνται «στρατιωτική διοίκηση», «μεταβατικό εθνικό συμβούλιο» και «μεταβατική κυβέρνηση»· επισημαίνει ότι δεν αναγνωρίζει αυτόκλητους στρατιωτικούς και μεταβατικούς φορείς και απευθύνει έκκληση προς τη διεθνή κοινότητα να πράξει το ίδιο·
8. υπενθυμίζει και προσυπογράφει την αρχή της ECOWAS για μηδενική ανοχή έναντι της εξουσίας που κατακτάται ή διατηρείται με αντισυνταγματικά και αντιδημοκρατικά μέσα και εκτιμά ότι η μεταβατική συμφωνία στη Γουινέα-Μπισσάου αντιβαίνει κατάφωρα στην αρχή αυτή, παραβιάζει το σύνταγμα της χώρας και νομιμοποιεί το πραξικόπημα·
9. ζητεί να αποκατασταθούν άμεσα η συνταγματική τάξη και το κράτος δικαίου και να ολοκληρωθεί η εκλογική διαδικασία, περιλαμβανομένων των βουλευτικών εκλογών, ώστε να δοθεί στο λαό της Γουινέας-Μπισσάου η δυνατότητα να αποφασίσει για το μέλλον του με ελεύθερες και δίκαιες εκλογές·
10. απορρίπτει οιαδήποτε εξωτερική απόπειρα εκμετάλλευσης της σημερινής κατάστασης και, κατά συνέπεια, υπονόμευσης της κυριαρχίας του λαού της Γουινέας-Μπισσάου και της εδαφικής ακεραιότητας και ανεξαρτησίας της χώρας·
11. ζητεί την πλήρη αποκατάσταση και κατοχύρωση των θεμελιωδών ελευθεριών, συμπεριλαμβανομένων της ελευθερίας της έκφρασης και του τύπου, της ελευθερίας του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι και της ελεύθερης κυκλοφορίας·
12. απευθύνει έκκληση για επίλυση των διαφορών με πολιτικά και ειρηνικά μέσα, στο πλαίσιο των νόμιμων θεσμών της Γουινέας-Μπισσάου·
13. καλεί τα πολιτικά κόμματα να συναινέσουν σε μια ολοκληρωμένη μεταρρυθμιστική διαδικασία για τον στρατό, την αστυνομία, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη, ως ένα πρώτο βήμα στην πορεία προς την πολιτική σταθερότητα·
14. υποστηρίζει τις εθνικές και διεθνείς προσπάθειες που αποσκοπούν στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης μεταξύ των πολιτικών παραγόντων, των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και της κοινωνίας των πολιτών με στόχο την επάνοδο της χώρας στη συνταγματική ομαλότητα·
15. εκφράζει εκ νέου την αταλάντευτη πεποίθησή του ότι υπάρχει κίνδυνος να παραμείνει η Γουινέα-Μπισσάου υπό την απειλή στρατιωτικής εκτροπής και, συνεπώς, ανίκανη να αντιμετωπίσει την ανεξέλεγκτη διαφθορά ή να μεταβάλει το καθεστώς της ως κομβικής χώρας διαμετακόμισης ναρκωτικών για όσο διάστημα τα θεσμικά της όργανα θα παραμένουν διαρθρωτικά ανίσχυρα·
16. επισημαίνει τη σπουδαιότητα που έχει η σύσταση για τη Γουινέα-Μπισσάου ομάδας επαφής για την κρίση υπό τον συντονισμό του ΟΗΕ και με τη συμμετοχή εκπροσώπων

της Αφρικανικής Ένωσης, της ECOWAS και της CPLP, όπως αναφέρεται στην ειδική έκθεση του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών της 30ής Απριλίου 2012 σχετικά με την κατάσταση στη Γουινέα-Μπισσάου, και ζητεί τη συμμετοχή της ΕΕ στην ομάδα αυτή·

17. υποστηρίζει τη βούληση της ΕΕ να συνεργαστεί με κράτη της Δυτικής Αφρικής και με τους περιφερειακούς και διεθνείς εταίρους της, συμπεριλαμβανομένων των ΟΗΕ, Αφρικανικής Ένωσης, CPLP και ECOWAS, προκειμένου να δημιουργηθεί μια αποτελεσματική σύμπραξη που θα μπορέσει να συμβάλει στην εδραίωση της ειρήνης και στη μακρόπνοη σταθεροποίηση της Γουινέας-Μπισσάου·
18. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις δυσάρεστες αλλά αναγκαίες διπλωματικές, οικονομικές και χρηματοπιστωτικές κυρώσεις που επέβαλε στη Γουινέα-Μπισσάου η ECOWAS, για τα περιοριστικά μέτρα κατά ορισμένων προσώπων, οντοτήτων και οργανισμών που απειλούν την ειρήνη, την ασφάλεια ή τη σταθερότητα της Δημοκρατίας της Γουινέας-Μπισσάου, τα οποία ενέκρινε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για την ταξιδιωτική απαγόρευση εναντίον ορισμένων ατόμων που επέβαλε το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών·
19. καλεί όλους τους διεθνείς εταίρους να συνεχίσουν να παρακολουθούν εκ του σύνεγγυς και με αμείωτη προσοχή την κατάσταση στη Γουινέα-Μπισσάου και να είναι έτοιμοι να επανεξετάσουν την καταλληλότητα των μέτρων που εγκρίθηκαν, περιλαμβανομένης της ανάγκης να τα ενισχύσουν, καταβάλλοντας παράλληλα κάθε προσπάθεια για την αποφυγή οιασδήποτε αρνητικών επιπτώσεων στον πληθυσμό·
20. σημειώνει την απόφαση της ECOWAS να αναπτύξει την εφεδρική της δύναμη για να διασφαλίσει την απόσυρση της Αποστολής Τεχνικής Στρατιωτικής Βοήθειας της Αγκόλας (MISSANG) και την άφιξη του πρώτου τμήματός της στη Γουινέα-Μπισσάου·
21. εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόταση της CPLP να συγκροτήσει δύναμη σταθεροποίησης για τη Γουινέα-Μπισσάου εντός του πλαισίου του ΟΗΕ και με εντολή καθορισμένη από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, σε συνάρτηση με την ECOWAS, την Αφρικανική Ένωση και την ΕΕ και με βάση την εμπειρία της MISSANG·
22. καλεί το Συμβούλιο παράσχει συμβουλές και αρωγή στην επείγουσα προσπάθεια μεταρρύθμισης του τομέα άμυνας και ασφαλείας στη Γουινέα-Μπισσάου και να εξετάσει σοβαρά το ενδεχόμενο υποστήριξης των προσπαθειών ανάπτυξης μιας νέας διεθνούς επιχείρησης σταθεροποίησης στο πλαίσιο της ΚΠΠΑ·
23. παροτρύνει την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον ΟΗΕ, την Αφρικανική Ένωση, τη CEDEAO και τη CPLP να συντονίσουν από κοινού τις διάφορες στρατιωτικές δυνάμεις των αφρικανικών χωρών οι οποίες βρίσκονται ήδη επιτόπου, περιλαμβανομένων των δυνάμεων της Αγκόλας, της Νιγηρίας, της Σενεγάλης και της Μπουρκίνα Φάσο·
24. καλεί την Ευρωπαϊκή Ένωση να ζητήσει από τις αρχές των χωρών αυτών οι οποίες παρέχουν στρατιωτικές δυνάμεις και δυνάμεις ασφαλείας – όλες εταίροι ΑΚΕ – να διασφαλίσουν ότι οι δυνάμεις αυτές δεν θα χρησιμεύσουν για την υποστήριξη της παράνομης κατάστασης, όπως ζητούν οι πραξικοπηματίες και οι αυτοαποκαλούμενες μεταβατικές αρχές, ούτε για τη διάπραξη παραβάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εις βάρος του λαού της Γουινέας-Μπισσάου·

25. εκφράζει τη λύπη του για τον τερματισμό της αποστολής SSR στη Γουινέα-Μπισσάου το 2010.
26. καλεί την ΑΠ/ΥΕ και το Συμβούλιο να εξετάσουν τη δυνατότητα μετάβασης μιας νέας αποστολής SSR στη Γουινέα-Μπισσάου, με ενισχυμένη εντολή προκειμένου να συμβάλει στην αναδιάρθρωση των τομέων ασφάλειας και άμυνας, στην προαγωγή της δημιουργίας ικανοτήτων, στη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης και την ενίσχυση του κράτους δικαίου, αμέσως μόλις οι νόμιμες αρχές ανακτήσουν την πλήρη άσκηση της διακυβέρνησης στη Γουινέα-Μπισσάου και απευθύνουν αίτημα για μια τέτοια αποστολή.
27. παροτρύνει εκ νέου το Συμβούλιο και την ΑΠ/ΥΕ να εξετάσουν νέους τρόπους παροχής βοήθειας στη νόμιμη κυβέρνηση της Γουινέας-Μπισσάου για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και του οργανωμένου εγκλήματος, προκειμένου να αποτραπεί η μετατροπή της χώρας σε ένα ακόμη διαλυμένο ναρκοκράτος.
28. υπενθυμίζει ότι το λαθρεμπόριο ναρκωτικών στη Γουινέα-Μπισσάου διοχετεύεται προς την ευρωπαϊκή αγορά και συνδέεται με άλλα εγκληματικά δίκτυα που λειτουργούν στην περιοχή, περιλαμβανομένων ειδικότερα τρομοκρατικών δικτύων στο Σαχέλ και τη Νιγηρία.
29. ζητεί ισχυροποίηση της δέσμευσης της ΕΕ και της διεθνούς κοινότητας για την οικοδόμηση μιας δημοκρατικής και σταθερής Γουινέας-Μπισσάου.
30. εφιστά την προσοχή στην ανθρωπιστική κατάσταση στη Γουινέα-Μπισσάου, ιδίως δε των εκτοπισμένων εντός της χώρας και των προσφύγων, καθώς και στον κίνδυνο επιδημιών και τους κινδύνους που απειλούν την επισιτιστική ασφάλεια και την περίθαλψη και καλεί την ΕΕ και τη διεθνή κοινότητα να λάβουν χωρίς καθυστέρηση συγκεκριμένα και επαρκή μέτρα βοήθειας.
31. ζητεί από την Επιτροπή να συνεχίσει την ανθρωπιστική της βοήθεια και την άμεση στήριξη του πληθυσμού.
32. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τις κυβερνήσεις των κρατών μελών, τους Γενικούς Γραμματείς των ΗΕ και της ECOWAS, τα θεσμικά όργανα της Αφρικανικής Ένωσης, την Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης ΑΚΕ-ΕΕ, τη γραμματεία της CPLP, καθώς και στην κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Γουινέας-Μπισσάου.